

Vzdělávání ve veřejných zakázkách: Změny, které si žádá budoucnost

Mgr. Adam Gromnica

Ministerstvo pro místní rozvoj
Člen redakční rady

Mgr. Pavlína Trhalová

Advokátka, partner
AK Chrenek, Toman, Kotrba

Mgr. Juraj Šefčík, LL.M.

Senior specialista
Odbor Právní služby ČEPS

Co podle vás v České republice chybí v oblasti odborné přípravy na poli veřejných zakázek?
Co by prospělo vzdělávání v dané sféře?

Mgr. Adam Gromnica

Vzdělávání ve veřejných zakázkách se tradičně orientovalo spíše na procesní stránku – na znalost zákona o zadávání veřejných zakázek. Samo o sobě to není chyba. Dobré zvládnutí procesu představuje naprostou nezbytnost. Na druhou stranu však takový přístup pomíjí další aspekty nákupu, například ekonomické, a – zejména v kontextu aktuálních výzev – také environmentální, sociální a jiné. Naštěstí již existují vzdělávací akce, které pokrývají nákup veřejného sektoru podstatně obsáhleji.

Pro snazší orientaci v šíři funkce nákupu by měl gestor zákona nastavit rámec, který popíše komplexitu veřejného nákupu jako funkce, aby tak mimo jiné k ní a k jejímu rozvoji obrátil pozornost vedení veřejných zadavatelů – starostů, ministrů, generálních ředitelů – a aby případně také usnadnil směro-

vání rozvoje vlastních odborných způsobilostí u jednotlivých zaměstnanců.

S ohledem na náročnost administrace veřejných zakázek a množství velmi malých zadavatelů (např. obcí, řady měst a městysů, drobných dotovaných zadavatelů jako spolků či farností a dalších) by bylo vhodné, aby měli k dispozici dostatečně návodné nástroje pro zadávání veřejných zakázek, případně aby si šetřili práci, čas a peníze využíváním centrálního či společného nakupování, popřípadě sdílením kapacit – třeba v podobě „létařského úředníka“ v kontextu chystané novely obecního zřízení, který by měl v gesci veřejné nakupování.

Řada takových opatření se plánuje v rámci Národní strategie veřejného zadávání v České republice pro období let 2024–2028, nedávno schválené vládou. Lze si tedy jen přát, aby byla naplňována a přinesla v nákupech veřejného sektoru zlepšení.

Mgr. Pavlína Trhalová

Na prvním místě je jistě potřeba se věnovat základnímu kameni odborné přípravy právníků obecně, který představuje jejich vysokoškolské vzdělání. Z pohledu naší kanceláře je trochu nešťastné, že absolventi Právnícké fakulty Univerzity Karlovy, jako univerzity nám v Praze nejbližší, často nejsou konceptem veřejných zakázek takřka vůbec políbeni. Přitom schopnost rozpoznat veřejnou zakázku a identifikovat s tím související pravidla je v praxi zcela klíčová.

Jako určitý problém související s výukou práva zadávání veřejných zakázek na právnických fakultách vnímáme jejich velmi specifickou mezioborovou povahu. Nikoliv náhodou jsou veřejné zakázky na Právnícké fakultě Univerzity Karlovy oficiálně zařazeny do výuky obchodního práva a donedávna zároveň i práva finančního. Ačkoliv se totiž jedná o úpravu veřejnoprávní, je nutné ji vnímat v souvislosti s konkrétním závazkem, o jehož uzavření v zadávacím řízení jde. Vede to k za-

jímavé debatě: Jedná se pro pedagogické účely spíše o zvláštní druh kontraktačního procesu, nebo o veřejnoprávní úpravu vynakládání veřejných prostředků?

Zvláštní povaha daného oboru je na škodu jeho výuce, neboť se v žádném z povinných předmětů nevěnuje veřejným zakázkám prostor, který by si zasloužily. Koncepčnější uchopení uvedené otázky akademickou veřejností, jež by vedlo i k „protlačení“ veřejných zakázek na program přednášek kteréhokoliv z povinných předmětů, by našemu oboru jistě významně prospělo. Na druhou stranu musíme zmínit a ocenit i to dobré, čímž jsou bezpochyby volitelné a povinně volitelné předměty, které fakulta nabízí. Ať už jde o veřejné zakázky obecně, nebo o závazkové vztahy v investiční výstavbě, kde se

rozebírají tzv. FIDIC smlouvy, mohou zmíněné předměty poskytnout cenné znalosti, jež jistě najdou v praxi uplatnění.

V oblasti odborné přípravy všech zájemců o veřejné zakázky odvádí velmi dobrou práci Asociace pro veřejné zakázky, k jejímž členům naše advokátní kancelář patří. Prostřednictvím své stále rostoucí členské základny a četných vzdělávacích akcí přispívá AVZ ke kultivaci našeho „zakázkářského“ prostředí. Významným výsledkem její činnosti pak bude spuštění LL.M. programu „veřejné zakázky“ na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, od kterého si slibujeme další prohloubení odbornosti na straně zadavatelů, dodavatelů a všech dotčených subjektů.

Mgr. Juraj Šefčík, LL.M.

V uvedené oblasti nás čeká ještě obrovský kus práce, nicméně si troufám říci, že jsme snad již alespoň na dobré cestě. Důkazem budiž obecné vnímání potřeby změny, která je ve veřejném prostoru stále více slyšet. Za podstatnou považuji skutečnost, že jeden z pilířů Národní strategie veřejného zadávání v České republice pro období let 2024–2028, kterou nedávno schválila vláda, tvoří Profesionalizace. Nezbytným předpokladem pro vznik profesionálního a odborně zdatného personálního aparátu na straně zadavatelů je nepochybně specializovaná odborná příprava ve formě vzdělávání. A v daném ohledu stále existují velké rezervy. Na právnických fakultách se veřejné zakázky vyučují nejvýše jako volitelné předměty a dovolím si říci, že zaměření bude stále ještě spíše teoretické než praktické.

Je také nutné přestat zadávání veřejných zakázek vnímat jako (výhradně) právní disciplínu, ale více v nich spatřovat disciplínu obchodní, což by mělo jít ruku v ruce s odklonem od zaměření na proces zadávání k prioritní koncentraci na jeho výsledek. Je tedy

třeba též rozšířit výuku na dalších vysokých školách (primárně) ekonomického zaměření a orientovat se na výchovu zakázkářů disponujících potřebnými nákupními dovednostmi, schopnostmi získat orientaci na příslušném trhu, odpovídající komunikací s dodavatelí apod.

Z výše uvedených důvodů iniciovala Asociace pro veřejné zakázky vznik programu LL.M. na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, zaměřeného na oblast veřejných zakázek, který by měli organizovat oba zmínění partneři. Jeho cílem se má stát rozvoj již nabytých znalostí a zkušeností účastníků, ale pochopitelně i získání nových poznatků. Pojetí by mělo být primárně praktické.

Nicméně popsane kroky musí doprovázet i zvyšování atraktivity oboru veřejných zakázek, přičemž nezbytný předpoklad pro přilákání odborně zdatných osob tvoří též odpovídající finanční ohodnocení. Bez pozitivních změn v daném směru budou mít jakékoliv kroky směřující ke zlepšování možností v oblasti odborné přípravy na poli veřejných zakázek jen omezený efekt.

**Je nutné vnímat
zadávání veřejných
zakázek více jako
obchodní disciplínu**